

სამაგისტრო საგამოცდო საკითხები თურქოლოგიაში

1. თურქული ენის თეორიული საკითხები:

- 1) თანამედროვე თურქული ენის ანბანი; ხმოვანთა და თანხმოვანთა სისტემა და მათი კლასიფიკაცია; სიმჰარმონიზმი როგორც სიტყვა-ფორმის აგების ფონეტიკური მოდელი;
- 2) ფონეტიკური მოვლენები: 1. ხმოვანთა და თანხმოვანთა დამსგავსება (ხმოვანთა და თანხმოვანთა ჰარმონია); 2. თანხმოვანთა გამჟღერება; 3. ხმოვანთა ამოვარდნა; 4. ხმოვანთა დავიწროება;
- 3) ნაცვალსახელები: პირის, კუთვნილებითი და ჩვენებითი ნაცვალსახელები; კუთვნილების კატეგორია. სუფიქსაცია როგორც კუთვნილების გამოხატვის ძირითადი ხერხი;
- 4) ქონა -ყოლის, არქონა-არყოლის გამოხატვა;
- 5) „ყოფნის“ გამოხატვა თურქულ ენაში. „ყოფნის“ გამოხატვის მორფოლოგიური ე. წ. შემასმენლობითი სუფიქსები;
- 6) ბრუნვის კატეგორია. სამი ტიპის ბრუნება: ხმოვანფუძიან, თანხმოვანფუძიან და III პირის კუთვნილებით სუფიქსიანი ან -KI განსაზღვრებითი სუფიქსის მექონე სახელთა ბრუნება;
- 7) თურქული იზაფეთი. I, II, III იზაფეთი;
- 8) თანდებულები. თანდებულების სემანტიკა;
- 9) რიცხვითი სახელი;
- 10) ზედსართავი სახელი;
- 11) ზმნა. თურქული ზმნის ზოგადი დახასიათება; ზმნის საწყისი ფორმის მაწარმოებელი აფიქსი (-mak, -mek);
- 12) თხრობითი კილოს მარტივი დროები (აწმყო განსაზღვრული დრო; ნამყო კატეგორიული დრო; ნამყო შედეგობითი დრო; მომავალი კატეგორიული დრო; აწმყო- მყოფადი დრო);

- 13) თხრობითი კილოს რთული დროები (განსაზღვრული იმპერფექტი (ნამყო უწყვეტელი I); განუსაზღვრელი იმპერფექტი (ნამყო უწყვეტელი II); ყოფადი-ნამყო დრო; ნამყო-წინარე წარსული I; ნამყო-წინარე წარსული II);
- 14) კილოები (ბრძანებითი კილო; ნატვრითი კილო; აუცილებლობითი კილო; პირობითი კილო);
- 15) აბსოლუტივები (დროის და ვითარების აბსოლუტივები);
- 16) თურქული ზმნის უპირო ფორმები. მასდარი (საწყისი). –mak, -ma, iş მასდარი.
- 17) -dik, -acak მასდარი. მათი მორფოლოგიური დახასიათება;
- 18) თურქული ზმნის გვარი;
- 19) მიმღეობა. -yor -ar/-er, -acak/-ecek, -miş, -an/-en მიმღეობა;
- 20) ზოგადი ცნობები თურქული წინადადების შესახებ. მარტივი წინადადება. მარტივი წინადადების აგებულება; რთული წინადადება. რთული წინადადების სტრუქტურული ტიპები. რთული თანწყობილი, რთული ქვეწყობილი;

ლიტერატურა:

1. თურქული ენის სახელმძღვანელო, მერი წიკლაური, ასმათ ჯაფარიძე, თბილისი 2014;
2. სავარჯიშოების კრებული თურქულ ენაში 1-2, თეონა აფხაზავა, თბილისი 2016;
3. Özsoy, A. Sumru, Türkçenin Yapısı 1: Sesbilim. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 2002.;
4. Ergin, Muharrem. Türk Dilbilgisi. İstanbul: Bayrak Yayınları, 1993;
5. Karahan, Leyla (1991), Türkçede Söz Dizimi, Akçağ Yayınları, Ankara;
6. Tahir Nejat Gencan (2007) Dilbilgisi. Tek ağaç Eylül Kitap ve Yayınevi;
7. Tahsin Banguoğlu, (2004) Türkçenin Grameri.

2. თურქული ლიტერატურის საკითხები:

1. ისტორიული ვითარება, მლადოთურქების მმართველობა. პირველი მსოფლიო ომი;
2. 1908-1918 წლების ლიტერატურის მიმოხილვა, მწერალი-პანთურქისტები; მწერალი-ოსმანისტები; ახალი ნაციონალი მწერლები;
3. მეჰმედ ემინი (1815-1871);
4. ომერ სეიფედდინი (1884-1920);
5. თევფიქ ფიქრეთი (1868-1915);
6. ოკუპაციის წლები, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, რესპუბლიკის დაარსების წლები და საზოგადოებრივი აზრის გამოხატვა ამ პერიოდის ლიტერატურაში;
7. დივანის ლიტერატურის თემატური რკალი და ჟანრები;
8. 1918-1939 წლების ლიტერატურის მიმოხილვა;
9. ქემალისტური რესპუბლიკის ლიტერატურა და ამ პერიოდის ძირითადი თამატიკა;
10. რეშად ნური გიუნთეგინი. რეშად ენისი;
11. აჰმედ ჰაშიმი;
12. აკა გიუნდიუზი; ხალიდე ედიბი; იაქუბ კადრი;
13. სერვეთი ფიუნუნი, ფეჯრ-ი ათი; ძირითადი მიმართულებები, სარედაქციო პოლიტიკა, პუბლიკაციის მიმოხილვა;
14. ახალი თურქული პროზა;
15. ზია ხალიდი (1869-1945);
16. ხუსეინ რაჰმი (1864-1943);
17. თურქული რეალიზმი; მეჰმედ რაუფი, საბაჰადდინ ალი (1907-1948);
18. თურქული ბალადა, რომანსი, ელეგია, აბდულჰაქ ჰამიდი, სადრი ერთემი, ჯენაბ შაჰაბედდინი(1870-1934);
19. დასავლური ლიტერატურული მიმდინარეობების გავლენა ახალ თურქულ ლიტერატურაზე და სუფიზმთან შერწყმა;
20. ახალი თურქული ლიტერატურის ენა, ტერმინოლოგია, მხატვრული პოსტულატები, ჟანრების კოლაბორაცია და მათი გამოხატვის საშუალებები.

ლიტერატურა:

1. ჯაველიძე ელენე, აჰმედ ჰაშიმის მხატვრული სამყაროს გაგებისთვის. თბ. 2002;
2. ჯაველიძე ელიზბარ, თურქული პოეტიკა. თბ. 1983;
3. Yeni Türk Edebiyat Araştırmaları - 2020 ISSUE 23
4. Enginün İ, Yeni Türk Edebiyat Araştırmaları ANK. 2015

5. Kaplan, 1994 – Mehmed Kaplan; Turk Edebiyatinda uzerinde arastirmalar II cilt; Istanbul.
6. Mustafa, Muhsin, Horata, Kilic, Aksoy, 2003 – Yeni Turk Edebiyati; Ankara
7. Karahan, 1998 – Abdulkadir Karahan; Turk Kulturu ve Edebiyati; Istanbul

3. თურქეთის ისტორიის საკითხები:

1. 1918 - 1923 წლების ეროვნულ - განმათავისუფლებელი მოძრაობა თურქეთში;
2. რესპუბლიკური სისტემის ჩამოყალიბება თურქეთში;
3. ქემალიზმის პრინციპები რესპუბლიკურ თურქეთში;
4. სოციალ-ეკონომიკური, კულტურული განვითარების თავისებურება თურქეთში 1923-1929 წლებში. მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი;
5. თურქეთის რესპუბლიკის ისტორია და კულტურა 1929 –1939 წლებში;
6. თურქეთი მეორე მსოფლიო ომის მომზადებისა და გაჩაღების პერიოდში;
7. დემოკრატიული მოძრაობის აღმავლობა თურქეთში მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ.
8. ტრუმენის დოქტრინა და მარშალის გეგმა;
9. თურქეთის რესპუბლიკის ისტორია და კულტურა XX საუკუნის 50- იან წლებში;
10. თურქეთის რესპუბლიკის ისტორია და კულტურა XX საუკუნის 60-იან წლებში;
11. თურქეთის რესპუბლიკის ისტორია და კულტურა XX საუკუნის 70-იან წლებში;
12. თურქეთის რესპუბლიკის ისტორია და კულტურა XX საუკუნის 80-იან წლებში;
13. თურქეთის რესპუბლიკის ისტორია და კულტურა XX საუკუნის 90-იან წლებში;
14. სამხედროების ადგილი და როლი თანამედროვე თურქეთის პოლიტიკურ ცხოვრებაში;
15. ისლამის როლი XX საუკუნის 90-იანი წლების თურქეთის პოლიტიკურ ცხოვრებაში;
16. თურქეთის საგარეო პოლიტიკა „ცივი ომის“ პერიოდში;
17. თურქეთის საგარეო პოლიტიკა „ცივი ომის“ შემდგომ პერიოდში;
18. თურქეთის საგარეო პოლიტიკა და „ახალი თურქეთის“ საკითხი XXI საუკუნის დასაწყისში;
19. თურქეთ - საქართველოს ურთიერთობა 1992-2018 წლებში;
20. რესპუბლიკური თურქეთი XX საუკუნის ბოლოს და XXI საუკუნის დასაწყისში.

ლიტერატურა:

1. მაკარაძე ე., თურქეთის ისტორია 1918–2018 წლებში, თბილისი, 2019;

2. მაკარაძე ე., თურქეთის საშინაო პოლიტიკა 2000–2015 წლებში, თბილისი, 2016;
3. მაკარაძე ე., თანამედროვე თურქეთის აქტუალური პრობლემები (XX საუკუნის 90-იანი წლები), ბათუმი, 2000;
4. სვანიძე მ., თურქეთის ისტორია (1299 –2000), თბილისი, 2007;
5. გაჩეჩილაძე რ., ახლო აღმოსავლეთი (სივრცე, ხალხი და პოლიტიკა), მესამე გადამუშავებული გამოცემა, თბილისი, 2011;
6. თურქეთის საგარეო პოლიტიკა 1990 – 2008, წიგნი თურქულიდან თარგმნა და გამოსაცემად მოამზადა მ. მანჩხაშვილმა, თბილისი, 2014.
7. მაჩიტაძე ე., ნარკვევები თურქეთის ისტორიიდან, თბილისი, 2018;
8. მანჩხაშვილი მ., თურქეთი XX საუკუნის ბოლოს და XXI საუკუნის დამდეგს. თბილისი, 2014;
9. ხოზრევანიძე ლ., თურქეთის საგარეო პოლიტიკის თანამედროვე ასპექტები. თბილისი, 2019;
10. მაკარაძე ბ., თურქეთ - ამერიკის შეერთებული შტატების ურთიერთობები „ცივი ომის“ შემდგომ პერიოდში (2000-2017წწ.). თბილისი, 2019;
11. SINA AKŞIN, KISA TÜRKİYE TARİHI, XXIX basım, İSTANBUL, 2021.